

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Право соціального забезпечення»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Терела Галина Василівна
к.і.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-067-901-74-48
Електронна адреса	terela0107@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1640

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Полягає у засвоєнні студентами теоретичних знань у сфері соціального забезпечення; набутті практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини; формуванні правосвідомості та правової культури у майбутніх юристів.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (денна ф. н.: лекції 18 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 72 год.; заочна ф. н.: лекції 8 год., семінарські заняття 12 год., самостійна робота 100 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріplення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичних питань на семінарському занятті; захист домашнього завдання; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (зalік)
Базові знання	Наявність знань з теорії держави і права, конституційного права, трудового

	права, адміністративного права
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2); • знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3); • здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11); • здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК12); 	<ul style="list-style-type: none"> • оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН6); • самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН9); • застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (СК 3); • здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (СК4); • здатність застосовувати правові принципи та доктрини (СК 8); • здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК 12); • здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13); • здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК 14). 	<ul style="list-style-type: none"> • знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського Суду з прав людини (РН 2); • пояснювати природу та зміст основних правових явищ та процесів (РН 19); • виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20); • надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення права соціального забезпечення. Правові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування		
Тема 1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, ознайомитися зі змістом концепцій сфери застосування соціально-забезпечувальних правовідносин (найбільш відомими вважаються чотири концепції: непрацездатності, соціальної аліментарності, індивідуальної форми розподілу та соціального ризику) та письмово обґрунтувати, прихильником якої концепції Ви є.</p> <p>2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, навести точки зору трьох вітчизняних та/або зарубіжних вчених з приводу дискусійного в науковій літературі питання щодо розмежування понять «соціальне забезпечення» і «соціальний захист».</p>
Тема 2. Джерела права соціального забезпечення	Тестування; виконання навчальних завдань.	1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, письмово обґрунтувати, чи є судові акти джерелами права соціального забезпечення.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Громадянин України став особою з інвалідністю внаслідок теракту, який відбувся на території іншої держави, і потребує соціального забезпечення. Чи регулюються нормами міжнародного права подібні ситуації?</p>
Тема 3. Принципи права соціального забезпечення	Тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, письмово розкрити зміст принципу диференціації умов та рівня соціального забезпечення.</p> <p>2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, письмово розкрити зміст термінів «норми-принципи», «принципи-аксіоми», «принципи-дефініції», «норми-доктрини» та навести приклади із нормативно-правових актів.</p>
Тема 4. Організаційно-правові форми соціального забезпечення	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, письмово обґрунтуйте, якими об'єктивними причинами обумовлено існування різних організаційно-правових форм соціального забезпечення.</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Полтавське міське відділення Фонду соціального страхування України відстрочило виплату допомог працівникам підприємства «Оріон», оскільки підприємство має заборгованість по сплаті внесків на соціальне страхування перед Фондом. Чи правомірні такі дії?</p>
Тема 5. Правовідносини у сфері соціального забезпечення та їх суб'екти	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Дідусь (пенсіонер за віком, 69 років) 10-ти річної дитині просить роз'яснити: до якого органу та за яким видом соціального забезпечення для онуки він може звернутися. Мати дитини виїхала на заробітки за кордон, і протягом 3-х років ніяких відомостей про неї родичі не отримували.</p> <p>2. Розробити структурно-логічну схему «Структура соціально-забезпечувальних правовідносин».</p>
Тема 6. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційне завдання: Пасажиру – пенсіонеру по інвалідності водій маршрутного таксі відмовив у безоплатному перевезенні на тій підставі, що пенсіонер зовні виглядає як цілком здорова працездатна людина. <i>Наскільки правомірна така відмова? Як підтверджується факт інвалідності?</i></p> <p>2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, письмово обґрунтуйте, які соціальні ризики є страховими та/або нестраховими. Наведіть по три приклади із посиланням на нормативно-правові акти.</p>
Тема 7. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті; тестування;	<p>1. Розв'язати ситуаційні завдання: 59-річного інженера Клименка, який пропрацював на підприємстві 28 років, було звільнено за пунктом 1 статті 40 КЗПП України у зв'язку зі скороченням штату працівників. Клименко звернувся до центру зайнятості із заявою про реєстрацію його безробітним і виплату допомоги по безробіттю. Проте у Фонді загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття йому було відмовлено із поясненням, що</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	виконання навчальних завдань.	<p>Клименко є особою передпенсійного віку і має право на пенсію. Чи правомірна відмова Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття? Куди можна оскаржити відмову Фонду?</p> <p>2. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>Жовтяк був зареєстрований як безробітний і отримував допомогу по безробіттю. 21 травня 2020 р. йому видали направлення на роботу, а 4 червня Жовтяк прийшов на чергову перереєстрацію як безробітний і пояснив, що не зміг з'явитися на переговори щодо працевлаштування, оскільки погано себе почував. До лікаря він не звертався, тому що був впевнений, що скоро видужає. Державна служба зайнятості скоротила виплату допомоги по безробіттю на термін 60 днів. Назвіть умови призначення допомоги по безробіттю. У яких випадках виплата допомоги по безробіттю скорочується? Чи законне рішення центру зайнятості?</p>
Тема 8. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, розробити структурно-логічну схему «Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності».</p> <p>2. Розв'язати ситуаційні завдання.</p> <p>Русняка звільнено з роботи 15 вересня 2020 р. відповідно до пункту 6 статті 40 КЗпП України. 26 вересня 2020 р. він захворів, і тимчасова непрацездатність тривала 3 місяці і 15 днів. Після одужання Русняк подав листок непрацездатності на підприємство, звідки він був вже звільнений, для одержання допомоги по тимчасовій непрацездатності. Чи має право Русняк на допомогу по тимчасовій непрацездатності? У якому розмірі призначається допомога по тимчасовій непрацездатності? В яких випадках допомога з тимчасової втрати працездатності не надається?</p>
Тема 9. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>Після смерті годувальника-чоловіка від нещасного випадку на виробництві Третенко звернулася до Фонду соціального страхування України із заявою про страхові виплати, додавши до неї свій паспорт та свідоцтво про смерть чоловіка. Однак у Фонді їй пояснили, що цих документів замало, і попросили надати акт розслідування нещасного випадку та довідки з місця проживання. Третенко цікавиться, чи є обґрунтованими такі вимоги? Які документи необхідні для прийняття Фондом рішення про страхові виплати?</p> <p>2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, розробити структурно-логічну схему «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві».</p>
Тема 10. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>З 2011 року по 2019 рік Кравченко працював столяром на фабриці за договором підряду. У зазначеній період страхові внески до Пенсійного фонду України сплачувалися. Чи зараховується вказана робота до страхового стажу і якими документами це можна підтвердити? Як можна підтвердити страховий стаж, якщо немає трудової книжки чи відповідних записів у ній?</p> <p>2. Розв'язати ситуаційні завдання:</p> <p>Грицина цікавиться, чи має вона право на пенсію за особливі заслуги перед Україною, якщо протягом п'яти скликань була депутатом міської ради. Її страховий стаж становить 32 роки, середньомісячний заробіток – 9200 грн, ніколи не була державним службовцем. У якому розмірі призначаються такі пенсії та з якого віку? Обґрунтуйте відповідь з посиланням на чинне законодавство.</p>

Модуль 2. Особливості пенсійного забезпечення. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
пільг		
Тема 11. Пенсії за віком в солідарній пенсійній системі	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційні завдання: Сестра медичного кабінету інфекційних захворювань Іванченко працює у комунальному закладі «Полтавська міська поліклініка» повний робочий день. Відповідно до даних таблиці обліку робочого часу в шкідливих умовах вона працює більше ніж 80 відсотків робочого дня, обслуговуючи інфекційних хворих. Іванченко цікавиться, чи має вона право на отримання пенсії за віком на пільгових умовах за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах?</p> <p>2. Розв'язати ситуаційне завдання: Вітренко, 1965 року народження, з 14 листопада 1991 року по 12 квітня 2015 року працював на роботах, передбачених списком № 1 (виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах). Вітренко цікавиться, у якому віці він має право на пенсію за віком на пільгових умовах і чи потрібні для її отримання результати атестації робочого місця? Що означає повний робочий день для призначення пільгових пенсій? Яке правове значення має атестація робочих місць? Відповідь обґрунтуйте із посиланням на чинне законодавство.</p>
Тема 12. Пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційні завдання: Особа з інвалідністю по зору II групи з дитинства Петров з 18 років почав працювати. Через рік він звернувся із заявою про призначення йому пенсії по інвалідності. Чи має Петров право на пенсію по інвалідності? На яких умовах йому може бути призначена пенсія?</p> <p>2. Розв'язати ситуаційні завдання: Громадянин Козаков 1972 року народження до грудня 2019 року як особа з інвалідністю III групи отримував пенсію по інвалідності внаслідок загального захворювання, нараховану з середньомісячного заробітку 4800 грн., і працював на фабриці. У грудні 2019 року він зазнав травми на виробництві, і його було визнано особою з інвалідністю III групи внаслідок трудового каліцтва. Середньомісячний заробіток за останні 2 роки складав 6400 грн. Страховий стаж – 18 років. Як має бути нарахована пенсія по інвалідності внаслідок трудового каліцтва Козакову?</p>
Тема 13. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника в солідарній пенсійній системі	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	<p>1. Розв'язати ситуаційні завдання: Народний депутат України загинув внаслідок ДТП. Дружина займається підприємницькою діяльністю. Діти 15-ти та 10-ти років. Батьки-пенсіонери за віком, проживають в іншому місті. Хто з вказаних осіб може отримати пенсію у зв'язку з втратою годувальника?</p> <p>2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, розробити структурно-логічну схему «Умови призначення пенсії в разі втрати годувальника».</p>
Тема 14. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного	Обговорення питань на семінарському занятті;	<p>1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел, письмово обґрунтуйвати зміст і призначення накопичувальної системи пенсійного страхування та з'ясувати, за яких умов буде запроваджено таке страхування.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
страхування	тестування; виконання навчальних завдань.	2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел письмово підготувати повідомлення щодо досвіду функціонування накопичувальної пенсійної системи на прикладі однієї із країн за власним вибором.
Тема 15. Недержавне пенсійне забезпечення	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	1. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел підготувати повідомлення на тему «Недержавні пенсійні фонди: національна і зарубіжна практика». 2. Звернувшись до нормативної, навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел побудувати структурно-логічну схему «Умови пенсійного забезпечення недержавними пенсійними фондами в Україні».
Тема 16. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб	Обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	1. Розв'язати ситуаційні завдання: Вік Коновалової – 50 років, її страховий стаж становить 28 р. та 8 міс., із яких 15 років – служба в органах внутрішніх справ. <i>Чи має вона право на призначення дострокової пенсії за віком?</i> 2. Розв'язати ситуаційні завдання: За призначенням пенсії за вислугу років звернувся до управління Пенсійного фонду України артист цирку Семенюк. Він подав документи про наявність 28-річного загального і 20-річного спеціального стажу. Семенюк продовжує працювати. <i>Чи буде йому призначено пенсію за вислугу років?</i>
Тема 17. Соціальні допомоги	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань.	1. Розв'язати ситуаційні завдання: Доценту кафедри правознавства Петровій у жовтні 2020 року для завершення написання монографії було надано творчу відпустку тривалістю 3 місяці. Одразу по завершенню творчої відпустки Петровій була надана відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами. <i>Петрова цікавиться: з якого часу її буде призначена допомога по вагітності та пологах і на який період. Яка тривалість відпустки по вагітності та пологах?</i> 2. Розв'язати ситуаційні завдання: Жінці, яка усиновила дитину з пологового будинку, в управлінні праці та соціального захисту населення виконкому Київської районної ради міста Полтава відмовили у призначенні допомоги у зв'язку з народженням дитини на тій підставі, що серед поданих жінкою документів була відсутня медична довідка про взяття її на облік по вагітності. <i>Чи правомірна відмова? Чи можна оскаржити таку відмову? Обґрунтуйте із посиланням на чинне законодавство.</i>
Тема 18. Соціальне обслуговування	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних завдань.	1. Розв'язати ситуаційне завдання: Іванчуку, який є особою з інвалідністю, відмовили у безкоштовному наданні автомобіля з ручним управлінням посилаючись на те, що його сім'я не є малозабезпечененою. <i>Чи порушене його право? Обґрунтуйте відповідь з посиланнями на чинне законодавство.</i> 2. Звернувшись до положень Закону України «Про соціальні послуги», навчальної та наукової літератури зі списку рекомендованих інформаційних джерел побудувати структурно-логічну схему «Види соціальних послуг».
Тема 19. Пільги в системі соціального забезпечення	Відвідування лекційного заняття; обговорення питань на семінарському занятті;	1. Розв'язати ситуаційні завдання: Управління житлового господарства відмовило дружині учасника бойових дій у пільговому нарахуванні плати за комунальні послуги, посилаючись на те, що пільга має персональний характер, і, після смерті чоловіка вона втрачена. <i>Чи правомірні такі дії? Обґрунтуйте відповідь з посиланнями на чинне законодавство.</i> 2. Звернувшись до положень Закону України «Про статус ветеранів

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	тестування; виконання навчальних задань.	війни, гарантії їх соціального захисту» скласти таблицю «Пільги учасникам бойових дій та особам, прирівняним до них».

Інформаційні джерела

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30 (23. 07. 96). Ст. 141.
2. Основи законодавства країни про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23. Ст. 121.
3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 49-51. Ст. 376.
4. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 № 3551-ХII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 45. Ст. 425.
5. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 18. Ст. 73.
6. Велика українська юридична енциклопедія. Право соціального забезпечення [Текст] / [редкол.: М. І. Іншин (голова) та ін.]. Київ : Вид-во Людмила, 2020. 911 с.
7. Кучма О.Л. Право соціального забезпечення України: [навч. посіб.] / О. Л. Кучма, Л. М. Сіньова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Маслаков, 2019. 306 с.
8. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навч. посіб. / Н. П. Мокрицька; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
9. Право соціального забезпечення: навчальний посібник / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К.В. Бориченко, В.С. Тарасенко, Є.В. Краснов, О.С. Щукін, А.О. Гудзь, О.В. Корнілова; за заг. ред. Г.І. Чанишової. Одеса, 2022. 266 с.
10. Право соціального забезпечення: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл. –кор. НАПрН України О. М. Ярошенка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 374 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Право соціального забезпечення: завдання для аудиторного тестування для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право» заочної форми навчання / Г. В. Терела. URL: <http://10.0.0.34/>
2. Право соціального забезпечення: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1640>

Електронні ресурси з права соціального забезпечення

1. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс з питань пенсійного права. URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/>
2. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Європейська соціальна хартія (переглянута) та практика Європейського комітету з соціальних прав». URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/>
3. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Вступ до системи надання безоплатної правової допомоги (для волонтерів та параюристів)». URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/course/index.php?categoryid=4>
4. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Основи волонтерської діяльності». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediacia-dialog/>
5. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Підготовка волонтерів з впровадження сервісів для вразливих категорій користувачів суду». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediacia-dialog/>
6. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс з сімейних правовідносин для волонтерів та параюристів системи БПД. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediacia-dialog/>
7. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Правове забезпечення вирішення житлових проблем ВПО та інших постраждалих осіб». URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/course/index.php?categoryid=9>
8. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Захист прав вимушено переміщених осіб, постраждалих від війни РФ проти України». URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/course/index.php?categoryid=9>

9. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «[Захист прав ВПО](https://academy.legalaid.gov.ua/course/index.php?categoryid=9)». URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/course/index.php?categoryid=9>

10. Платформа дистанційного навчання системи безоплатної правничої допомоги. Дистанційний курс «Нормативно-правове регулювання та практичне вирішення окремих проблем захисту ВПО». URL: <https://academy.legalaid.gov.ua/course/index.php?categoryid=9>

11. Prometheus (освітня платформа України). Курс «Соціальне підприємництво». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.**

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

- Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- Політика щодо академічної добросередовища.**

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну добросередовищу https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Кодекс академічної добросередовища професорсько-викладацького складу, здобувачів освіти та співробітників спеціальності 081 Право. URL: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-profesorskogo-vykladaczkogo-skladu-zdobuvachiv-osvity-ta-spivrobitnykiv-speczialnosti-081-pravo.pdf>.

- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

- Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnih-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

- Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psyholodichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsman-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

- Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-10): обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (28 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (11 балів)	49
Модуль 2 (теми 11-19): обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (32 бали); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (9 балів); поточна модульна робота (10 балів)	51
Загалом за семестр:	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформальної освіти	10-30
	4. Створення і демонстрація презентації для супроводу доповіді з питань для обговорення на семінарському занятті.	0-5
2. Науково-дослідна	1. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
	2. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	3. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	4. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	6. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30¹.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

¹ Див.: пп. 1-11 підрозділу «Електронні ресурси з Права соціального забезпечення» розділу 7 Програмне забезпечення навчальної дисципліни